

Plast har økende fokus både nasjonalt og internasjonalt

Forrige uke hadde Norge fokus på marin forøpling og plast blant annet gjennom flere programmer i NRK samt Strandryddeuken som ble avsluttet med den store Strandryddedagen 5. mai. Vi vet også at plastavfall på byggeplass og fossilfri plast diskuteres av de store entreprenørene slik at det kan være nyttig å være forberedt om man får spørsmål om plast.

I tilknytning til dette har Byggevareindustriens forening laget en liten oppsummering av hva vi kjenner til av aktiviteter knyttet til plast. Slik vi ser det kan utfordringene deles inn i to hovedområder der det ene er klimagassutslipp og det andre er plast som avfall.

Klimagassutslipp

På verdensbasis er CO₂-utslippene fra produksjon av plast og plastprodukter omtrent like store som utslippene fra flytrafikken. Det er derfor økt fokus på produksjon og etterspørsel av fossilfrie plastprodukter. Ved å erstatte deler eller all fossil olje i produksjon av plast med biobasert olje kan klimagassutslippene fra plastproduksjonen reduseres betydelig. I tilknytning til slik biobasert plast trekker man blant annet tilgangen og prisen på den bærekraftige biobaserte oljen som de to viktigste utfordringene for å lykkes med slike plastprodukter i stor skala. Innen byggevarer ser vi allerede noen nasjonale eksempler på biobaserte plastprodukter i form av dampsperrer og radonsperrer. Vi kjenner for øvrig ikke til om det finnes biobasert emballasjeplast som byggevareprodusenter har tatt i bruk, men vi antar at det ikke tar lang tid før dette er tilgjengelig.

Biobaserte plastprodukter kan resirkuleres på lik linje og sammen med fossilbaserte produkter etter endt levetid siden slike biobaserte produkter ikke "automatisk er nedbrytbare". Fossilfrie plastprodukter kan med andre ord være like problematiske som andre typer plastprodukter mht. avfall.

Zero har for øvrig et Forum om fossilfri plast der presentasjonene fra forumet legges ut på en [blogg](#).

Plast som avfall

Plast som avfall er den andre store utfordringen, og kan også sees i sammenheng med forrige tema. Når det benyttes resirkulert plastbasert råstoff i produksjon av nye plastprodukter, vil klimagassutslippene som regel være lavere enn når det kun bruker jomfruelige råstoffer. Og desto mer plastavfall som samles inn, desto mindre plast på avveie får man.

I tilknytning til EUs arbeid om sirkulær økonomi har EU gjennom sin plaststrategi spesielt satt fokus på plastavfall på avveie, og det vurderes nå å utvide produsentansvarsordningen til også å gjelde for engangsartikler i plast. Det vurderes også tiltak for å fremme økt sortering og gjenvinning av plastprodukter, men om dette vil få praktisk betydning for norsk byggenæring er foreløpig ukjent siden vi allerede har gode innsamlingsordninger for plastavfall.

For byggevareprodusenter som ikke selv produserer plastbaserte produkter er optimal emballering av produktene et viktig tiltak som kan bidra til at plastforbruket reduseres. Er det behov for å pakke varene i så mye plast som en gjør i dag, og hva skal evt. til for å redusere plastmengdene? Er det tiltak hos transportør, forhandler og/eller mottak hos kunden som kan redusere behovet for plastemballeringen i forhold til hva som brukes i dag uten at det øker risikoen for at produktet skal forringes? Dette kan være nyttige forhold som kan være verdt å ta en vurdering av for å bidra til at plastavfall på byggeplass reduseres. Noe som om igjen reduserer faren for plastavfall på avveie.

Trine Dyrstad Pettersen

7. mai 2018